

L I G J
Nr.8269, datë 23.12.1997

PËR BANKËN E SHQIPËRISË

Në mbështetje të nenit 16 të ligjit nr.7491, datë 29.4.1991 "Për dispozitat kryesore kushtetuese", me propozimin Këshillit të Ministrave,

KUVENDI POPULLOR
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

1. Banka e Shqipërisë është banka qendrore e Republikës së Shqipërisë dhe vepron në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

2. Banka e Shqipërisë është person juridik publik me qendër në Tiranë.

3. Banka e Shqipërisë, brenda kompetencave të përcaktuara në këtë ligj, është e pavarur nga çdo pushtet tjetër për realizimin e objektivit kryesor të veprimtarisë së saj, si dhe në ushtrimin e detyrave të ngarkuara. Çdo subjekt është i detyruar të respektojë pavarësinë e Bankës së Shqipërisë, të mos kërkojë të influencojë te ndonjë anëtar i Këshillit Mbikëqyrës për të cenuar detyrimet e tij ndaj Bankës së Shqipërisë, si dhe të mos ndërhyjë në veprimtaritë e Bankës së Shqipërisë.

4. Banka e Shqipërisë gëzon të drejtën:

a) të lidhë kontrata;

b) të nxjerrë akte normative;

c) të posedojë, të gëzojë, të disponojë, si dhe të blejë pasuri të luajtshme ose të paluajtshme që i shërbejnë veprimtarisë së saj;

ç) të tregtojë letra me vlerë, të shpërndajë letra me vlerë për llogari të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë dhe të emetojë letra me vlerë për llogari të vet.

5. Sa herë që përdoren në këtë ligj, termat e mëposhtme nënkuptojnë:

a) "Bankë" nënkupton personin juridik që kryen veprimtari bankare sipas licencës së dhënë nga Banka e Shqipërisë.

b) "Veprimtari bankare" nënkupton veprimtarinë tregtare në Republikën e Shqipërisë të grumbullimit të depozitave nga publiku dhe të përdorimit të të gjitha ose të një pjese këtyre fondeve për kredi ose hua apo investim për llogari dhe në ngarkim të subjektit që kryen këtë veprimtari, si dhe veprimtari të tjera tregtare të përcaktuara me rregullore nga Banka e Shqipërisë.

c) "Poseduesi i llogarisë bankare" nënkupton çdo bankë që posedon një llogari në librat e Bankës së Shqipërisë.

ç) "Letra me vlerë të detyrimeve" nënkupton instrumentet e negociueshëm të detyrimeve dhe çdo instrument tjetër të barasvlefshëm me këto instrumente të detyrimeve, pavarësisht nëse janë të formës fizike (me certifikatë) ose të formës së regjistruar (book-entry).

d) "Shteti" nënkupton Republikën e Shqipërisë.

Neni 2

1. Banka e Shqipërisë përgjigjet para Kuvendit Popullor të Republikës së Shqipërisë.

2. Jo më vonë se 6 muaj pas hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe në intervale 6-mujore pas kësaj, Banka e Shqipërisë i dorëzon Kuvendit Popullor dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë një deklaratë, e cila përmban:

a) vlerësimin mbi arritjen dhe ruajtjen e stabilitetit të çmimeve për periudhën e mëparshme gjashtëmujore, si dhe parashikimin për gjashtë muajt e ardhshëm;

b) vlerësimin e politikës monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore të zbatuar nga Banka e Shqipërisë në periudhën e mëparshme gjashtëmuajore;

c) përshkrimin dhe vlerësimin e politikave monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore që do të ndiqen nga Banka e Shqipërisë gjatë gjashtë muajve të ardhshëm;

ç) përshkrimin e parimeve që do të ndiqen nga Banka e Shqipërisë për hartimin dhe zbatimin e politikës monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore gjatë dy viteve të ardhshëm ose për një periudhë kohe që e cakton Banka e Shqipërisë.

Neni 3

1. Objektivi kryesor i Bankës së Shqipërisë është të arrijë dhe të ruajë stabilitetin e çmimeve.

2. Banka e Shqipërisë, në përputhje me objektivin e saj kryesor dhe mbi bazën e tregut të brendshëm bankar, nxit dhe mbështet zhvillimin e regjimit dhe të sistemit të këmbimeve valutore, tregun e brendshëm financiar, sistemin e pagesave, si dhe ndihmon në përmirësimin e kushteve monetare ekredituese, në mbështetje të stabilitetit dhe të zhvillimeve ekonomike të vendit.

3. Objektivat e tjerë të Bankës së Shqipërisë, të kushtëzuara nga objektivi kryesor i saj, duhet të nxisin ruajtjen e likuiditetit, aftësinë paguese dhe funksionimin normal të sistemit bankar të bazuar në parimet e tregut.

4. Detyrat kryesore të Bankës së Shqipërisë janë si më poshtë:

a) Të hartojë, të miratojë dhe të zbatojë politikën monetare të Republikës së Shqipërisë, në përputhje me objektivin e saj kryesor;

b) të hartojë, të miratojë dhe të zbatojë regjimin e këmbimit valutor, si dhe politikën e kursit të këmbimit të valutave në Republikën e Shqipërisë;

c) të licencojë ose të revokojë këtë licencë bankave dhe të mbikëqyrë veprimtarinë e tyre bankare, me qëllim që të sigurojë stabilitetin e sistemit bankar;

ç) të disponojë dhe të administrojë rezervat e saj valutore;

d) të veprojë me cilësinë e bankierit, këshilltarit dhe të agjentit fiskal për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë;

dh) të nxisë funksionimin normal të sistemit të pagesave.

5. Çdo objektivi dhe detyrë tjetër që i caktohet Bankës së Shqipërisë kushtëzohet me arritjen e objektivit të saj kryesor.

Neni 4

1. Përveçse kur është parashikuar ndryshe në këtë ligj, Banka e Shqipërisë:

a) nuk jep ndihmë financiare në formë kredie, huaje të drejtpërdrejtë ose donacioni; nuk jep kredi ose hua të kushtëzuar, nuk blen kredi ose hua, nuk merr pjesë si kreditore solidare ose në instrumentet e tjera të detyrimeve, si dhe nuk subvencionon borxhet ose detyrimet e kushtëzuara të çfarëdolloj forme që të jenë;

b) nuk merret me veprimtari tregtare, nuk blen aksione të shoqërive tregtare ose të subjekteve të ndryshme, duke përfshirë edhe aksionet e institucioneve financiare, si dhe nuk mund të jetë bashkëpronare në veprimtari financiare, tregtare, bujqësore, industriale ose veprimtari tjetër;

c) nuk fiton nëpërmjet blerjes ose me ndonjë formë tjetër të drejta reale, për pasuri të paluajtshme, me përjashtim të rasteve kur ajo e gjykon të nevojshme ose të përshtatshme për sigurimin e administrimit dhe aspektit operacional, si dhe për banesa të punonjësve të saj, ose për kërkesa të tjera të ngjashme, në zbatim të funksioneve që i njeh ky ligj.

2. Pavarësisht nga dispozitat e pikës 1 të këtij neni, Bankës së Shqipërisë i lejohe:

a) të krijojë fondet e pensionit për personelin, të bëjë marrëveshje të ngjashme në përfitim ose në mbrojtje të punonjësve të saj, si dhe të kontribuojë në koston e barazvlefshme të këtyre marrëveshjeve;

b) të japë kredi çdo punonjësi të saj për përmirësimin e kushteve të jetesës në shumat dhe kriteret e përcaktuara nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

Neni 5

Banka e Shqipërisë ka të drejtë të marrë pjesë, të bashkëpunojë dhe të nënshkruajë marrëveshje bankare me institucionet financiare ndërkombëtare, si dhe me institucionet financiare dhe bankare, publike dhe private në vendet e tjera.

KREU II FONDI THEMELOR DHE PËRDORIMI I FITIMIT

Neni 6

1. Fondi i themelimit të Bankës së Shqipërisë është 750 milionë lekë.
2. Fondi i themelimit mund të rritet me propozimin e Bankës së Shqipërisë dhe me miratimin e Ministrisë së Financave.
3. I tërë fondi i themelimit akordohet dhe është në pronësi ekskluzive të Shtetit Shqiptar. Ky fond nuk mund të transferohet ose hipotekohet.

Neni 7

Kur në bilancin e Bankës së Shqipërisë vlera e mjeteve të saj bie nën shumën e detyrimeve dhe atë të fondit të themelimit, ministri i Financave, për të mbuluar mungesën e mjeteve, transferon në Bankën e Shqipërisë letra me vlerë shtetërore të tregtueshme, duke zbatuar përqindjet e interesit të tregut.

Neni 8

Për çdo vit financiar, fitimi neto i Bankës së Shqipërisë llogaritet pasi të zbriten nga të ardhurat shpenzimet e bëra për vitin financiar në fjalë dhe pas veçimeve për:

- a) borxhe të dyshimta e pa shpresë arkëtimi, masën e zhvlerësimit të mjeteve në bilancin e Bankës së Shqipërisë, si dhe kontributin për fondet e pensionit të personelit;
- b) shpenzimet e miratuara nga Këshilli Mbikëqyrës për qëllim të tjera që konsiderohen si të nevojshme për Bankën e Shqipërisë.

Neni 9

Banka e Shqipërisë krijon një fond të rezervës së përgjithshme. Në fund të çdo viti financiar ky fond shtohet me një shumë prej 25 për qind të fitimit neto të Bankës së Shqipërisë, derisa fondi i rezervës së përgjithshme të arrijë në 500 për qind të fondit të themelimit të Bankës së Shqipërisë.

Neni 10

1. Pas kalimit të shumës prej 25 për qind të fitimit neto në fondin e rezervës së përgjithshme sipas nenit 9, mbetja nga fitimi neto për vitin financiar do të përdoret për të kompensuar letrat me vlerë që i janë dhënë Bankës së Shqipërisë në përputhje me nenin 7 të këtij ligji.
2. Fitimi neto për vitin financiar, që mbetet pasi bëhen zbritje sipas neneve 8, 9 dhe paragrafit të parë të nenit 10 të këtij ligji, kalon në të ardhurat e buxhetit të shtetit brenda katër muajsh pas mbylljes së vitit financiar.

Neni 11

Kur mjetet e Bankës së Shqipërisë do të jenë më pak se shumata e detyrimeve të saj dhe e fondit të themelimit, nuk do të bëhet asnjë transferim, shlyerje ose pagesë sipas neneve 8, 9, e 10 të këtij ligji.

KREU III MARREDHËNIET NDËRMJET BANËES SË SHQIPËRISË DHE BANKAVE TË TJERA NË

SHQIPËRI

Neni 12

Banka e Shqipërisë është ekskluzivisht përgjegjëse për dhënien e licencave dhe mbikëqyrjen e të gjitha bankave në Republikën e Shqipërisë. Për këtë, Banka e Shqipërisë:

a) nxjerr akte normative dhe jonormative për të siguruar qëndrueshmërinë e sistemit bankar bazuar në ligj dhe për zbatim të tij;

b) kontrollon çdo zyrë bankare dhe këmbimi valutor, llogari bankare dhe dokumente të bankave, si dhe të subjekteve të tjerë që kryejnë veprimtari bankare me licencë. Ajo merr informacionet e nevojshme në formën e përcaktuar nga Banka e Shqipërisë.

Neni 13

Banka e Shqipërisë mbikëqyr pagesat ndërkombëtare që rrjedhin nga veprimet tregtare dhe jotregtare me jashtë, si dhe angazhimet e bankave të licencuara në Shqipëri, që kanë lidhur kontrata me shtete, banka apo shoqëri të huaja.

Neni 14

Banka e Shqipërisë ka të drejtë të hapë në regjistrat e saj llogari nga bankat që kanë licencë dhe të pranojë prej tyre depozita, me afate dhe kushte që përcaktohen prej saj.

Neni 15

1. Veprimet e skontimit dhe të riskontimit nga Banka e Shqipërisë janë të vlefshme vetëm për bankat që mbajnë llogari në regjistrat e Bankës së Shqipërisë, si dhe për letrat me vlerë të mëposhtme:

a) Kambialet dhe tituj pagese të emetuara për qëllime tregtare, industriale apo bujqësore, që mbajnë dy ose më shumë nënshkrime të rregullta, nga të cilat, së paku njëri prej tyre, duhet të jetë i një banke me licencë të depozituar. Kambialet bëhen të vlefshme brenda 182 ditësh nga data e blerjes së tyre në Bankën e Shqipërisë;

b) letrat me vlerë të emetuara nga organe shtetërore të caktuara dhe letrat e tjera me vlerë të nxjerra publikisht ose të garantuara nga shteti, që formojnë pjesë të një emetimi publik dhe që maturohen brenda një viti nga data e paraqitjes së tyre pranë Bankës së Shqipërisë;

c) letra me vlerë të emetuara nga Banka e Shqipërisë.

2. Veprimet e skontimit e të riskontimit të Bankës së Shqipërisë i nënshtrohen afateve dhe kushteve të tjera që përcaktohen në rregullore të Bankës së Shqipërisë.

Neni 16

1. Banka e Shqipërisë u jep bankave që kanë llogari në regjistrat e saj, kredi me afate dhe kushte që përcaktohen prej saj, por me afat kohor jo më të gjatë se 92 ditë si vijon:

Kredi që janë të garantuar nga:

i) instrumentet e përcaktuara në pikën 1 të nenit 15 të këtij ligji;

ii) depozitat në Bankën e Shqipërisë ose një depozitë e pranueshme nga Banka e Shqipërisë për çdo pasuri që ajo lejohet të blejë, shesë a trajtojë sipas këtij ligji.

Dhënia e kredisë së parashikuar sipas pikës 1 të këtij neni mund të trajtohet si kredi me afate fikse dhe si marrëveshje riblerjeje. Llogaritë e zbuluara nuk do të lejohen.

2. Për bankat nën kujdestari, mbështetur në ligjin "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë", Banka e Shqipërisë mund të japë kredi që janë të pagarantuara ose që mund të garantohen me mjete të tjera, me kushte dhe afate të paracaktuara nga Banka e Shqipërisë, por vetëm kur, sipas gjykimit të kësaj të fundit, dhënia e kredisë është e nevojshme për rastet e veçanta, me qëllim që të ruajë integritetin e sistemit bankar.

Neni 17

Kredia nga Banka e Shqipërisë për bankat e tjera u jepet vetëm drejtorive të përgjithshme në Shqipëri të këtyre bankave.

Neni 18

Afatet dhe përqindjet që zbatohen nga Banka e Shqipërisë për skontime, riskontime, kredi ose hua, si dhe përqindjet e diferencuara dhe nivelet maksimale për kategori të ndryshme veprimesh bankare caktohen nga Banka e Shqipërisë dhe shpallen në njoftimin e saj zyrtar.

Neni 19

1. Banka e Shqipërisë kërkon nga këto banka të mbajnë depozitat pranë saj në nivele minimale të përcaktuara (rezerva të detyrueshme) që lidhen me madhësinë e fondeve ose me kategoritë specifike të pasivit.

2. Rezervat e detyrueshme të çdo banke mbahen si depozitë monetare në Bankën e Shqipërisë në raporte të tilla që përcaktohen nga Banka e Shqipërisë, me kusht që bankat të mos mbajnë rezerva të detyrueshme në Bankën e Shqipërisë më shumë se 20 për qind të shumës së përgjithshme të depozitave monetare të çdo banke ose të pasivit të secilës prej këtyre bankave.

3. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të vendosë për të paguar interes për rezervat e detyrueshme të Bankave.

Neni 20

1. Kur bankat nuk mbajnë rezervat e detyrueshme të përcaktuara në nenin 19 të këtij ligji, Banka e Shqipërisë vendos një gjobë deri në plotësimin e rezervës së detyruar. Masa e gjobës nuk duhet të jetë më e lartë se dyfishi i përqindjes aktuale të skontos së Bankës të Shqipërisë.

2. Rregullat për rritjen e niveleve të rezervave të detyrueshme përcaktojnë edhe datën kur bankat duhet të arrijnë nivelet e reja të rezervës.

Neni 21

1. Banka e Shqipërisë, në bashkëpunim me bankat e tjera, ka të drejtë të caktojë rregulla dhe procedura për kryerjen e pagesave me instrumente që përdoren si mjete pagese, si dhe për shërbimet mbi transfertat elektronike dhe telegrafike.

2. Banka e Shqipërisë organizon dhe kryen shlyerjen e pagesave me instrumente që përdorën si mjete pagese.

3. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të organizojë shërbimin e kleringut të pagesave dhe të letrave me vlerë.

4. Banka e Shqipërisë mbikëqyr sistemin e pagesave në Republikën e Shqipërisë drejtpërsëdrejti ose nëpërmjet subjekteve apo njësive ndërbankare të krijuara nga ajo për këtë qëllim. Banka e Shqipërisë lehtëson kryerjen e pagesave dhe të likuidimeve efektive ndërmjet bankave dhe shërbimet në pagesa.

Neni 22

Banka e Shqipërisë krijon dhe mban rrjet informacioni për sistemin bankar.

Neni 23

1. Mbi bazën e reciprocitetit, Banka e Shqipërisë bashkëpunon me autoritetet respektive të huaja të mbikëqyrjes bankare, për të mbikëqyruar dhe inspektuar bankat që veprojnë drejtpërsëdrejti në juridiksionet e tyre përkatëse.

2. Banka e Shqipërisë shkëmben me autoritetet mbikëqyrëse bankare të huaja informacione

për çdo bankë që vepron në juridiksionin e tyre përkatës, me kusht që autoritetet të marrin përsipër besueshmërinë e informacionit të marrë.

KREU IV

MARRËDHËNIET NDËRMJET BANKËS SË SHQIPËRISË DHE SHTETIT SHQIPTAR

Neni 24

1. Banka e Shqipërisë bashkëpunon me organet legjislativë dhe ekzekutive të Republikës së Shqipërisë për të përmbushur objektivat e saj dhe, në bazë të ligjit, kur e konsideron të nevojshme, ndërmerr veprime për të nxitur këtë bashkëpunim në kryerjen e funksioneve të saj.

2. Bankës së Shqipërisë i jepet për mendim çdo akt normativ që i dërgohet për miratim Kuvendit Popullor dhe Këshillit të Ministrave, me karakter ekonomik dhe me pasoja në fushën e politikës financiare, monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore.

3. Banka e Shqipërisë përgatit analiza periodike ekonomike e monetare, publikon rezultatet dhe i paraqet propozime dhe masa Qeverisë së Republikës të Shqipërisë.

4. Banka e Shqipërisë jep informacionin e kërkuar ngaministritë dhe organet e tjera qendrore të Qeverisë në lidhje me çështjet monetare e financiare dhe, anasjelltas, këto organe japin informacionin e kërkuar nga Banka e Shqipërisë në lidhje me çështjet makroekonomike, monetare dhe financiare.

5. Banka e Shqipërisë përcakton llojin, mënyrën e dhënies, personat e ngarkuar për dhënien e informacionit të kërkuar, si dhe sekretin zyrtar që zbatohet për dhënien e këtij informacioni.

Neni 25

1. Banka e Shqipërisë përfaqëson Shtetin Shqiptar në të gjitha marrëdhëniet dhe veprimtaritë bankare me shtetet, bankat dhe institucionet e huaja.

2. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të veprojë si agjente fiskale për llogari të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë, sipas kushteve dhe mënyrave të parashikuara në marrëveshje me ministrin e Financave.

3. Banka e Shqipërisë, nëpërmjet sistemit bankar, kryen funksionet e arkës së buxhetit të shtetit.

Neni 26

Banka e Shqipërisë, në marrëveshje me Ministrinë e Financave, regjistron dhe evidenton borxhin e jashtëm publik dhe privat të Republikës së Shqipërisë, nëse e sheh të nevojshme ose të mundshme.

Neni 27

Banka e Shqipërisë harton bilancin e pagesave të Shtetit Shqiptar, si dhe organizon dhe drejton sistemin e statistikave të këtij bilanci pagesash.

Bankat, institucionet dhe personat e tjerë juridikë dhe fizikë detyrohen të dërgojnë të dhënat statistikore të kërkuara në përputhje me sistemin raportues të miratuar nga Banka e Shqipërisë dhe të përdorin kriteret e vlerësimit, të evidencimit dhe emërtimet e klasifikimit e paraqitura në të.

Neni 28

Banka e Shqipërisë mund të pranojë depozita nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë dhe kryen veprime pagesash deri nëkufijtë e këtyre depozitave. Banka e Shqipërisë, në përputhje me kushtet e përcaktuara në marrëveshje, mund të autorizojë një bankë sipas gjykimit të saj ku të kalojnë këto depozita.

Neni 29

Banka e Shqipërisë në marrëveshje me Qeverinë e Republikës së Shqipërisë të përfaqësuar nga ministri i Financave, mund të veprojë si agjente për këto veprime:

- a) tregtimin e letrave me vlerë të emetuara nga Qeveria;
- b) pagesën e vlerës, të interesit dhe të shpenzimeve të tjera për letrat me vlerë të parashikuara në pikën "a";
- c) kryerjen e veprimeve me para lidhur me llogaritë e Shtetit në Bankën e Shqipërisë.

Neni 30

1. Banka e Shqipërisë nuk i jep kredi ose hua apo ndonjë kontribut financiar tjetër Qeverisë së Republikës të Shqipërisë ose ndonjë prej subjekteve të saj shtetërore, drejtpërdrejt ose jo drejtpërdrejt, përveç kur është parashikuar shprehimisht ndryshe në këtë ligj.

2. Banka e Shqipërisë, brenda kufijve të parashikuar në këtë nen, mund t'i japë kredi ose hua Qeverisë së Republikës të Shqipërisë me maturime, të cilat nuk kalojnë gjashtë muaj.

3. Kredite ose huatë e Bankës së Shqipërisë për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë disbursohen, përcaktohen dhe janë të pagueshme vetëm në lekë. Të gjitha kreditë ose huatë e tilla do të sigurohen (kolateralizohen) me letra me vlerë të borxhit tek prurësi me norma interesi sipas përqindjeve të tregut, me maturitete korresponduese me kreditë ose huatë, që ato sigurojnë dhe që janë emtuar e livruar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë për Bankën e Shqipërisë. Për çdo kredi ose hua duhet të përfundohet marrëveshja me shkrim e kredisë ose e huasë midis Qeverisë së Republikës të Shqipërisë, përfaqësuar nga ministri i Financave dhe Bankës së Shqipërisë. Marrëveshja duhet të përcaktojë qartë shumën kryesore të kredisë ose të huasë, maturimin e saj, normat e aplikuarat të interesit dhe kushte e shpenzime të tjera të mundshme.

4. Në asnjë rast shuma kryesore e kredisë ose huasë së disbursuar dhe pjesa e padisbursuar e kredisë ose huasë së Bankës të Shqipërisë dhënë Qeverisë të Republikës së Shqipërisë nuk duhet të kalojë vlerën pesë për qind të mesatares vjetore të të ardhurave të buxhetit të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë për tre vitet e fundit financiare paraardhës; me kusht që, në kuptim të këtij neni, "të ardhurat" nuk do të përfshijnë kreditë ose huatë, donacionet dhe forma të tjera të kontributeve financiare.

5. Pavarësisht nga sa më sipër, Banka e Shqipërisë mundet që në rrethana të jashtëzakonshme, me akt të vecantë të tejkalojë përkohësisht kufijtë e parashikuar në paragrafin 4 të këtij neni, por vetëm nëse ky tejkalim nuk bie ndesh me objektivin kryesor të politikës monetare për ruajtjen e stabilitetit të çmimeve, si dhe vetëm nëse ky tejkalim nuk sjell si pasojë që shuma kryesore e kredisë ose huasë së disbursuar dhe pjesa e padisbursuar e kredisë ose huasë së Bankës të Shqipërisë dhënë Qeverisë të Republikës së Shqipërisë, të kalojë vlerën prej tetë për qind të mesatares vjetore të të ardhurave të buxhetit të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë për tre vitet e fundit financiare paraardhës.

6. Nëse, sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë, kufijtë e parashikuar në paragrafin 4 ose 7, sipas rastit, rrezikohen të tejkalohen, Banka e Shqipërisë duhet të paraqesë në Kuvendin Popullor një raport mbi disbursimet e Bankës së Shqipërisë dhe mbi pjesët e padisbursuara të kredisë ose huasë për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë, si dhe shkaqet që çojnë në një tejkalim të tillë, së bashku me rekomandimet që ajo i quan të përshtatshme për të parandaluar ose në të kundërt për të rregulluar situatën. Nëse kufiri i dhënë në paragrafin 4 ose 7, sipas rastit mund të jetë tejkaluar në përputhje me paragrafin 5 ose nenin 32 të këtij ligji, Banka e Shqipërisë duhet të përgatisë raporte dhe rekomandime të tjera që i gjykon të përshtatshme, me qëllim që të rregullohet situata dhe të evitohet përsëritja e tyre në vitin e ardhshëm financiar.

7. Kufijtë e financimit për vitin 1998 do të jenë si më poshtë: sipas paragrafit 4 do të jetë 30%; sipas paragrafit 5 do të jetë 40%.

Kufijtë e financimit për vitin 1999 do të jenë në të njëjtat nivele me kufijtë e financimit të vitit 1998, duke marrë në konsideratë mundësinë e rritjes në ligjin për buxhetin e shtetit të vitit përkatës dhe pas konsultimeve të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë me Bankën e Shqipërisë. Në të tilla kushte, Banka e Shqipërisë duhet të raportojë në Kuvendin Popullor të Republikës së Shqipërisë, duke parashtruar qëndrimin e saj mbi rritjen e kufijve të financimit, si dhe të pasojave të pritshme mbi

objektivat e Bankës së Shqipërisë.

Kuvendi Popullor merr vendimet përkatëse.

Në vazhdim, do të aplikohen kufijtë sipas paragrafit 4 dhe 5.

8. Banka e Shqipërisë mund të ristrukturojë letrat me vlerë të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë në marrëveshje me Ministrinë e Financave, por me periudhë maturimi të njëjtë ose më të vogël se sa detyrimi origjinal.

Neni 31

Pavarësisht nga dispozitat e nenit 30 të këtij ligji, Banka e Shqipërisë mund t'i japë Qeverisë së Republikës të Shqipërisë kredi ose hua, me afate dhe kushte sipas marrëveshjes ndërmjet palëve, mbi kufirin e caktuar për pagesat që rrjedhin nga anëtarësia e Shtetit në një organizatë ndërkombëtare. Çdo dhënie kredie ose huaje sipas këtij neni do të kushtëzohet nga emetimi i letrave me vlerë të Qeverisë për Bankën e Shqipërisë, sipas kushteve dhe mënyrave të parashikuara me marrëveshje të përbashkët.

Neni 32

Banka e Shqipërisë mund të blejë dhe të shesë letra me vlerë të Qeverisë së Republikës të Shqipërisë. Megjithatë, blerja nga ana e Bankës së Shqipërisë për llogari të saj të letrave me vlerë të borxhit të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë në treg të hapur ose në tregun sekondar, duhet të trajtohet si kredi ose hua e Bankës së Shqipërisë për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë dhe në këtë mënyrë do të jetë subjekt i kufijve të parashikuar në nenin 30, përveç kur dhe deri në atë masë që blerje të tilla të përputhen me objektivin kryesor të Bankës së Shqipërisë, parashikuar në nenin 3(1) ose të jenë kërkuar për investimin e mjeteve të fondit të pensionit të personelit të Bankës së Shqipërisë dhe vetëm nëse blerje të tilla të jenë kryer në tregun sekondar.

KREU V EMETIMI I MONEDHËS

Neni 33

1. Njësia monetare në Republikën e Shqipërisë është "lek-u".
2. Banka e Shqipërisë ka të drejtë ekskluzive dhe është emetuesi i vetëm i kartëmonedhës dhe monedhës kombëtare që ka kurs ligjor brenda territorit të Republikës së Shqipërisë.
3. Banka e Shqipërisë përcakton format, masat, peshat, modelin dhe karakteristikat e tjera të kartëmonedhave dhe monedhave metalike shqiptare, të cilat kanë kurs ligjor, si dhe të monedhave e kartëmonedhave që do të shtypen për qëllime numizmatike.

Neni 34

Sasia dhe procedurat për eksport-importet e kartëmonedhave e të monedhave metalike përcaktohen nga Banka e Shqipërisë.

Neni 35

Kartëmonedhat dhe monedhat metalike të emetuara nga Banka e Shqipërisë dhe që nuk janë tërhequr nga qarkullimi, do të kenë kurs ligjor dhe do të pranohen për të gjitha pagesat e detyrimeve publike e private pa kufizim, me vlerën e tyre nominale.

Neni 36

Banka e Shqipërisë harton planet e emetimit dhe siguron furnizimin e rregullt me kartëmonedha dhe monedha metalike, për të plotësuar kërkesat e ekonomisë për para.

Neni 37

Vlera e kartëmonedhave dhe monedhave metalike në qarkullim futet në llogarinë e Bankës së Shqipërisë në formën e detyrimeve. Kartëmonedhat dhe monedhat metalike të rezervës monetare nuk përfshihen në këto detyrime.

Neni 38

Të gjitha kontratat e përfunduara dhe të pagueshme në valutë do të jenë të vlefshme në Republikën e Shqipërisë. Përveç kur palët kanë rënë dakord ndryshe me shkrim, debitorët duhet të vendosin nëse detyrimet e tyre mund të paguhet në lekë sipas kursit të këmbimit të valutave në treg në ditën e maturimit. Në rast se debitori është në pamundësi të shlyerjes së detyrimit, kreditori me kërkesën e tij mund të vendosë që detyrimi të paguhet në lekë sipas kursit të këmbimit të valutave në treg në ditën e maturimit ose në ditën e pagesës.

Neni 39

1. Banka e Shqipërisë siguron dhe mban në vende të sigurta kartëmonedhat dhe monedhat metalike të emetuara dhe ruan ose asgjëson, kur është e nevojshme, pllakat dhe stampat e monedhave metalike dhe të kartëmonedhave që hiqen nga qarkullimi.

2. Banka e Shqipërisë, në përputhje me politikën monetare të miratuar nga Këshilli Mbikëqyrës, përcakton sasinë dhe vendos për procedurat e shtypjes së kartëmonedhës dhe monedhës kombëtare që ka kurs ligjor, si dhe të monedhave e kartëmonedhave që do të shtypen për qëllime numizmatike.

3. Banka e Shqipërisë shkëmben pa shpenzime e komisione kartëmonedhat dhe monedhat metalike të emetuara prej saj me kartëmonedha dhe monedha metalike që kanë kurs ligjor në Republikën e Shqipërisë.

Neni 40

1. Banka e Shqipërisë sekuestron dhe konfiskon kartëmonedhat dhe monedhat metalike false.

2. Kartëmonedhat dhe monedhat e pavlefshme tërhiqen, asgjësohen dhe zëvendësohen me kartëmonedha dhe monedha metalike nga Banka e Shqipërisë.

3. Banka e Shqipërisë mund të refuzojë të shkëmbejë kartëmonedha ose monedha metalike, po qe se pamjet e tyre janë të palejueshme, jo në formë të mirë, të shpuara ose nëse më shumë se 40 për qind e sipërfaqes së tyre ka humbur. Monedha të tilla tërhiqen dhe asgjësohen pa kompensuar poseduesin, me përjashtim të rasteve të veçanta, ku Banka e Shqipërisë mund të përcaktojë një kompensim të plotë a të pjesshëm.

4. Banka e Shqipërisë nuk jep kompensim për kartëmonedhat dhe monedhat metalike që kanë humbur apo janë dëmtuar. Ajo mund të konfiskojë pa kompensim çdo kartëmonedhë që mund të jetë ndryshuar në pamjen e jashtme, sidomos kartëmonedhat, mbi të cilat është shkruar, vizatuar, shtypur, stampuar apo janë bërë vrima, ose mbi të cilat është vënë material ngjitës.

5. Banka e Shqipërisë ka të drejtë të vendosë të mbledhë dhe të tërheqë nga qarkullimi çdo kartëmonedhë a monedhë metalike që ka emetuar, kundrejt pagesës së vlerës fillestare të emetimit, duke emetuar në shkëmbim të tyre kartëmonedha dhe monedha metalike të tjera. Në vendim përcaktohet periudha gjatë së cilës kartëmonedhat dhe monedhat metalike duhet të paraqiten. Një periudhë e tillë për ndërrime nuk duhet të jetë më pak se një vit nga shpallja e njoftimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë në Fletoren Zyrtare. Në fund të kësaj periudhe:

a) kartëmonedhat dhe monedhat metalike të mbledhura për t'u ndërruar nuk do të jenë me para në qarkullim, pavarësisht nga neni 37;

b) kartëmonedhat ose monedhat metalike që janë mbledhur, përveç atyre që janë paraqitur për t'u këmbyer, do të zbriten nga sasia e monedhës në qarkullim në regjistrat e Bankës së Shqipërisë.

KREU VI ORGANIZIMI DHE DREJTIMI I BANKËS SË SHQIPËRISË

Neni 41

Banka e Shqipërisë organizohet, drejtohet dhe kryen veprimtarinë e saj nëpërmjet Këshillit Mbikëqyrës, administratorëve, që janë guvernatori dhe dy zëvendësguvernatorët, si dhe personelit, siç përcaktohet në këtë ligj.

Neni 42

1. Këshilli Mbikëqyrës është organi më i lartë vendimarrës dhe mbikëqyrës i politikave, i administrimit dhe i operacioneve të Bankës së Shqipërisë.

2. Këshilli Mbikëqyrës, për realizimin e detyrave të ngarkuara, duhet të vlerësojë periodikisht situatën ekonomike, duke përfshirë politiken monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore. Për këtë qëllim, guvernatori dhe dy zëvendësguvernatorët e Bankës së Shqipërisë duhet të informojnë, jo më pak se një herë në muaj, Këshillin Mbikëqyrës për çështjet kryesore që lidhen me:

- a) administrimin dhe veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë;
- b) zbatimin e politikës monetare dhe rregullatore;
- c) mbarëvajtjen e sistemit bankar shqiptar në veçanti dhe të sistemit financiar në përgjithësi;
- ç) gjendjen e tregjeve të parasë, kapitalit dhe të këmbimeve valutore;
- d) rrethanat dhe kushtet që mund të pengojnë arritjen ose ruajtjen e stabilitetit të çmimeve dhe që kanë ose pritet të kenë efekt në administrimin dhe në veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë, si dhe të influencojë në arritjen e politikave mbi sistemin financiar ose mbi tregjet e parasë, kapitalit dhe të këmbimeve valutore.

Neni 43

Këshilli Mbikëqyrës ka këto kompetenca:

- a) Të miratojë politikën monetare të Republikës së Shqipërisë, duke përcaktuar kufijtë e operacioneve të Bankës së Shqipërisë në treg të hapur, përqindjen e interesave për depozitat në Bankën e Shqipërisë dhe për skontimet dhe huatë ose kreditë e Bankës së Shqipërisë, si dhe të rezervave dhe nivelit të rezervave të detyrueshme që bankat e nivelit të dytë duhet të mbajnë në Bankën e Shqipërisë;
- b) të vendosë mbi regjimin dhe politikën e këmbimeve valutore të Republikës së Shqipërisë, si dhe të miratojë procedurat që përdoren për përcaktimin e vlerës së lekut në raport me valutat e huaja;
- c) të miratojë të gjitha vendimet, rregulloret dhe udhëzimet me zbatim të përgjithshëm, që nxirren nga Banka Shqipërisë;
- ç) të miratojë të gjitha raportet dhe rekomandimet që Banka Shqipërisë i paraqet Kuvendit Popullor ose Këshillit të Ministrave;
- d) të përcaktojë vlerën nominale, prerjet dhe konfigurimin e kartëmonedhave dhe monedhave, si dhe kushtet e tërheqjes nga qarkullimi;
- dh) të miratojë kreditë ose huatë e Bankës së Shqipërisë për Qeverinë e Republikës së Shqipërisë;
- e) të miratojë dhe revokojë dhënien e miratimeve paraprake dhe të licencave për ushtrimin e veprimtarisë bankare.
- ë) të miratojë skontimin e instrumenteve me maturitet mbi tre muaj nga data e blerjes nga Banka e Shqipërisë, në zbatim të nenit 32; me pëlqimin e të paktën tre të pestave të anëtarëve të pranishëm të miratojë çdo kredi, hua apo detyrim tjetër të kushtëzuar të Bankës së Shqipërisë për një bankë në zbatim të nenit 16;
- f) të miratojë statutin dhe rregulloret e brendshme të Bankës së Shqipërisë;
- g) të vendosë mbi politikat e administrimit në përgjithësi, si dhe të përcaktojë mënyrat ose procedurat e përdorimit të mjeteve financiare për realizimin e veprimtarisë operative të Bankës së Shqipërisë;
- gj) të përcaktojë strukturën organizative të Bankës së Shqipërisë;

h) të miratojë emërimet e drejtuesve të departamenteve në Bankën e Shqipërisë, të përcaktojë në përgjithësi kushtet e marrëdhënieve të punësimit në Bankën e Shqipërisë të agjentëve dhe korrespondentëve të Bankës së Shqipërisë;

i) të vendosë për hapjen dhe mbylljen e filialeve, degëve ose agjencive të Bankës së Shqipërisë;

j) të vendosë mbi buxhetin e Bankës së Shqipërisë;

k) të propozojë rritje të kapitalit të Bankës së Shqipërisë dhe të vendosë mbi fondin e veçantë rezervë të Bankës së Shqipërisë, të vendosë mbi të ardhurat neto të Bankës së Shqipërisë, si dhe mbi masën e të ardhurave neto që do të transferohet në rezervë;

l) të miratojë raportet vjetore dhe raportet financiare të Bankës së Shqipërisë;

ll) të përcaktojë letrat me vlerë të borxhit që do të trajtohen si instrumente të përshtatshme për investime nga Banka e Shqipërisë;

m) të vendosë mbi politikat dhe mënyrën e administrimit të rezervës valutore.

Neni 44

1. Këshilli Mbikëqyrës përbëhet nga nëntë anëtarë, si mëposhtë:

- Guvernatori i Bankës së Shqipërisë
- kryetar i Këshillit Mbikëqyrës;
- zëvendësguvernatori i parë i Bankës së Shqipërisë
- zëvendëskryetar i Këshillit Mbikëqyrës;
- zëvendësguvernatori i dytë i Bankës së Shqipërisë;
- gjashtë anëtarë.

2. Të gjithë anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës zgjidhen dhe emërohen nga Kuvendi Popullor i Republikës së Shqipërisë, mbështetur në propozimet e bëra si më poshtë:

- a) Pesë anëtarë propozohen nga Kuvendi Popullor;
- b) tre anëtarë propozohen nga Këshilli i Ministrave;
- c) një anëtar propozohet nga Këshilli Mbikëqyrës.

Presidenti i Republikës emëron guvernatorin e Bankës së Shqipërisë, mbështetur në propozimin e Kryetarit të Këshillit të Ministrave.

Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë zgjedh dhe emëron zëvendësguvernatorët, mbështetur në propozimin e bërë nga guvernatori.

3. Kandidatët për anëtarë të Këshillit Mbikëqyrës duhet të jenë shtetas të Republikës së Shqipërisë, persona që gëzojnë ndershmërinë dhe pastërtinë morale, si dhe kanë:

- a) arsimin e lartë ekonomik ose juridik;
- b) përvojë profesionale në çështje financiare dhe bankare;
- c) kualifikime profesionale të profilit;
- ç) përvojë pune mbi pesë vjet në administratën publike ose në institucionet financiare dhe bankare;

d) të mos kenë pengesa të parashikura në nenin 47.

4. Afati i qëndrimit në detyrë për çdo anëtar të Këshillit Mbikëqyrës, për guvernatorin dhe zëvendësguvernatorët është shtatë vjet, duke synuar që datat e mbarimit të këtij afati të çdo anëtari të Këshillit Mbikëqyrës të jenë të shpërndara gjatë periudhës shtatëvjeçare. Anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës, guvernatori dhe zëvendësguvernatorët mund të rizgjidhen, përveçse kur shkarkohen sipas rasteve të parashikuara në nenin 47 të këtij ligji.

Neni 45

1. Këshilli Mbikëqyrës vendos për shpërblimin e anëtarëve të këtij Këshilli.

2. Këshilli Mbikëqyrës përcakton shpërblimin e guvernatorit, zëvendësguvernatorëve si dhe të personelit të Bankës së Shqipërisë. Shuma totale e shpërblimit përcaktohet duke përfshirë shpërblimin e punës (pagën), shpërblimet suplementare, si dhe kompensimet monetare ose jo monetare, përfshirë shëndetin, studimet pasuniversitare, kalimin e kohës së lirë ose përfitime për banesë.

Neni 46

Funksioni i anëtarit të Këshillit Mbikëqyrës është i papajtueshëm me atë të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, të deputetit në Kuvendin Popullor apo të anëtarit të Këshillit të Ministrave.

Neni 47

1. Çdo anëtar i Këshillit Mbikëqyrës, duke përfshirë guvernatorin dhe zëvendësguvernatorët pezullohet nga detyr nga Këshilli i Ministrave dhe shkarkohet nga Kuvendi Popullor, në qoftë se ai ose ajo:

a) është në pamundësi për të shërbyer në Këshillin Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, sipas nenit 46;

b) është dënuar nga gjykata për një vepër penale, për të cilën ligji parashikon dënimin me burgim;

c) është në pamundësi për të paguar detyrimet monetare ose është deklaruar i falimentuar dhe nuk është rehabilituar;

ç) është ndaluar ose pezulluar nga gjykata të ushtrojë detyrën si nëpunës shtetëror apo në shërbimin publik ose të ushtrojë veprimtarinë apo mjeshtërinë;

d) gjatë ushtrimit të detyrës, në mënyrë aktive merr pjesë në veprimtari politike.

2. Guvernatori dhe zëvendësguvernatorët e Bankës së Shqipërisë, si dhe çdo anëtar tjetër i Këshillit Mbikëqyrës, mund të shkarkohen nga Kuvendi Popullor me propozim të shumicës së gjithë anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës, kur:

a) personi i propozuar për shkarkim ka munguar për dy ose më shumë herë në vazhdimësi në mbledhjet e radhës të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë, pa shkak të arsyeshëm;

b) personi i propozuar për shkarkim është në pamundësi fizike ose mendore për të mbuluar funksionet e ngarkuara; ose

c) personi i propozuar për shkarkim gjatë ushtrimit të detyrës ka shkelur rëndë etikën e punës dhe ka cenuar thellë interesat e Bankës së Shqipërisë.

3. Në rast se anëtari i Këshillit Mbikëqyrës, duke përfshirë guvernatorin dhe zëvendësguvernatorët, është pezulluar prej detyrës nga Këshilli i Ministrave dhe Kuvendi Popullor nuk e ka shkarkuar brenda 30 ditëve nga pezullimi, atëherë ky pezullim shfuqizohet dhe anëtari i pezulluar rifiton të drejtat dhe detyrimet menjëherë.

4. Asnjë anëtar i Këshillit Mbikëqyrës, duke përfshirë guvernatorin dhe zëvendësguvernatorët nuk mund të largohet nga detyra për shkaqe ose procedura të tjera.

Neni 48

1. Guvernatori dhe zëvendësguvernatorët mund të japin dorëheqjen duke njoftuar me shkrim përpara jo më pak se tre muajve Kuvendin Popullor të Republikës së Shqipërisë.

2. Çdo anëtar tjetër i Këshillit Mbikëqyrës mund të japë dorëheqjen duke njoftuar me shkrim përpara jo më pak se një muaj Kuvendin Popullor të Republikës së Shqipërisë.

3. Çdo vend vakant në Këshillin Mbikëqyrës do të plotësohet me emërimin e anëtarit të ri të Këshillit Mbikëqyrës, sipas dispozitave të nenit 44 të këtij ligji, i cili e ushtron këtë funksion brenda afatit të mbetur të anëtarit që ka zëvendësuar.

Neni 49

1. Në mungesë të guvernatorit ose në pamundësi të tij për të votuar, zëvendësguvernatori i parë duhet të kryesojë mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës.

2. Këshilli Mbikëqyrës mbledhet sa herë që kërkohet për realizimin e veprimtarisë së Bankës të Shqipërisë, por jo më pak se një herë në çdo muaj kalendarik.

3. Normalisht, mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës thirren nga guvernatori. Mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës mund të thirren edhe me kërkesën me shkrim të tre prej anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës ose në rast emergjence të dy prej anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës.

4. Mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës thirren duke komunikuar kohën, vendin dhe programin e

mbledhjes për gjithë anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës të paktën pesë ditë pune përpara datës së caktuar për mbledhje, përveç rasteve kur ka urgjencë dhe mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës mbledhen me afat njoftimi më të shkurtër.

5. Çdo anëtar i Këshillit Mbikëqyrës ka të drejtën e një vote. Mbledhja e Këshillit Mbikëqyrës zhvillohet me praninë e më shumë se gjysmës së anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës të emëruar, duke përfshirë praninë e kryetarit ose zëvendëskryetarit të Këshillit Mbikëqyrës.

6. Përveç rasteve kur është parashikuar ndryshe në këtë ligj, vendimet e Këshillit Mbikëqyrës miratohen me shumicën e thjeshtë të votave të anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës, të cilët janë të pranishëm në mbledhje. Vetëm anëtarët e këshillit që janë personalisht të pranishëm kanë të drejtën e votës; si përjashtim nga ky rregull, "Statuti" i Bankës së Shqipërisë mund të lejojë që në mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës votimi të kryhet me mjete të tjera komunikimi, dhe në raste të vecanta me telex ose mjete të testuara elektronike. Në rast barazie vote, kryetari i mbledhjes ka votën përcaktuese.

7. Duke pasur parasysh pikën 5 të këtij neni, lidhur me pjesëmarrjen e anëtarëve në mbledhje, asnjë veprim ose procedurë e Këshillit Mbikëqyrës nuk do të konsiderohet e pavlefshme thjesht për shkak të qenies së vendit vakant ose të vendeve vakante të Këshillit Mbikëqyrës.

8. Të gjitha veprimet e kryera në mirëbesim nga një person me cilësinë e kryetarit ose të anëtarit të Këshillit Mbikëqyrës do të jenë të vlefshme, pavarësisht nga ndonjë mangësi që mund të jetë konstatuar në emërimin, rregullsinë a në kualifikimin e tij.

9. Ministri i Financave ka të drejtë të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë.

Neni 50

1. Procedurat dhe rezultatet e Mbledhjes së Këshillit Mbikëqyrës janë konfidenciale. Këshilli Mbikëqyrës mund të vendosë për të bërë të njohura publikisht një pjesë ose të gjitha vendimet e tij.

2. Protokolli i mbledhjes për çdo mbledhje të Këshillit Mbikëqyrës nënshkruhet nga kryetari dhe sekretari i Këshillit Mbikëqyrës.

3. Sekretari i Këshillit Mbikëqyrës emërohet nga Këshilli Mbikëqyrës prej personelit drejtues të Bankës së Shqipërisë. Sekretari nuk është anëtar i Këshillit Mbikëqyrës.

4. Vendimet e Këshillit Mbikëqyrës regjistrohen dhe nxirren me nënshkrimin e kryetarit që drejton mbledhjen e Këshillit që ka miratuar vendimin, si dhe të sekretarit të Këshillit Mbikëqyrës.

Neni 51

1. Që në momentin e pjesëmarrjes në Këshillin Mbikëqyrës dhe për çdo vit e më pas, anëtarët e Këshillit Mbikëqyrës do të deklarojnë pranë Këshillit Mbikëqyrës plotësisht interesat e tyre tregtare që ata ose anëtarët e tjerë të familjes mund të kenë, drejtpërdrejt ose tërthorazi. Këto deklarata duhet të bëhen sipas rregullave të miratuara nga Këshilli Mbikëqyrës.

2. Kurdoherë që shtrohen për diskutim në Këshillin Mbikëqyrës çështje në lidhje me këto interesa, anëtari që ka lidhje me çështjen duhet të deklarojë interesat e tij (saj) në fillimin e diskutimit dhe nuk do të marrë pjesë në diskutimin dhe vendimin mbi këtë çështje. Prania e këtij anëtarit nuk do të llogaritet për efekt të pjesëmarrjes në mbledhje.

Neni 52

Kryetari dhe zëvendëskryetari i Këshillit Mbikëqyrës, pas largimit nga kjo detyrë, nuk duhet të shërbejnë pranë ndonjë institucioni tjetër financiar gjatë një periudhe prej një viti.

Neni 53

1. Guvernatori vepron si drejtor i përgjithshëm ekzekutiv i Bankës së Shqipërisë, i ngarkuar për mbarëvajtjen e veprimtarisë së përditshme të Bankës së Shqipërisë. Në rast se guvernatori mungon ose është në pamundësi për të vepruar, zëvendësguvernatori i parë vepron në cilësinë e drejtorit të përgjithshëm ekzekutiv të Bankës së Shqipërisë.

2. Guvernatori përgjigjet për hartimin dhe paraqitjen në Këshillin Mbikëqyrës të politikës

monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore, si dhe të politikave të tjera.

3. Guvernatori përgjigjet përpara Këshillit Mbikëqyrës për zbatimin e vendimeve të miratuara, duke përfshirë zbatimin e politikës monetare, të kreditit dhe të këmbimeve valutore, si dhe për drejtimin, kontrollin dhe mbikëqyrjen mbi administrimin dhe operacionet e Bankës së Shqipërisë.

4. Të gjitha kompetencat që nuk specifikohen për Këshillin Mbikëqyrës i njihen guvernatorit ose, në rastin kur guvernatori mungon, ose është në pamundësi për të vepruar, këto kompetenca i njihen zëvendësguvernatorit të parë të Bankës së Shqipërisë. Në veçanti, i njihen kompetencat për të kryer veprimet e kërkuara ose të gjykuara si të pranueshme prej tij për administrimin ose për operacionet e Bankës së Shqipërisë, duke përfshirë pa kufizim:

- a) angazhimin në marrëdhënie kontraktore në emër të Bankës së Shqipërisë;
- b) emërimin e punonjësve, agjentëve dhe korrespondentëve të Bankës së Shqipërisë;
- c) përfaqësimin e Bankës së Shqipërisë në procedurat ligjore.

Guvernatori, me miratim të Këshillit Mbikëqyrës, mund t'ua delegojë disa nga kompetencat e tij nëpunësve të Bankës së Shqipërisë.

Neni 54

1. Inspektori i përgjithshëm i Bankës së Shqipërisë emërohet për një afat pesëvjeçar nga Kuvendi Popullor i Republikës së Shqipërisë, midis kandidatëve që janë shtetas të Republikës së Shqipërisë dhe ndaj të cilëve nuk vërtetohen rastet e parashikuara në nenin 47 të këtij ligji. Inspektori i përgjithshëm duhet të jetë ekonomist me arsim të lartë dhe të ketë punuar në sistemin bankar jo më pak se shtatë vjetë. Inspektori i përgjithshëm mund të riemërohet. Paga e inspektorit të përgjithshëm, shpërblimet suplementare, duke përfshirë çdo lloj kompesimi, si dhe trajtimet e tjera njësohen me ato të zëvendësguvernatorit të Bankës së Shqipërisë.

2. Inspektori i përgjithshëm mund të japë dorëheqjen tre muaj pas njoftimit me shkrim në Kuvendin Popullor të Republikës së Shqipërisë. Inspektori i përgjithshëm largohet vetëm me vendim të Kuvendit Popullor të Republikës së Shqipërisë, kur vërtetohen një ose disa nga shkaqet e përshkruara në nenin 47 të këtij ligji.

3. Inspektori i përgjithshëm drejton Departamentin e Kontrollit të Bankës së Shqipërisë. Inspektori i përgjithshëm propozon inspektorët e këtij departamenti. Inspektori i përgjithshëm dhe inspektorët e Departamentit të Kontrollit kanë për detyrë:

- a) të ushtrojnë kontroll kontabël të brëndshëm, si dhe të kryejnë kontrolle të brëndshme periodike për administrimin dhe operacionet e Bankës së Shqipërisë, me qëllim që të sigurojnë mbarëvajtjen e zbatimit të ligjeve dhe të akteve nënligjore në Bankën e Shqipërisë;
- b) të kontrollojnë dhe t'i paraqesin Këshillit Mbikëqyrës raporte e rekomandime për llogaritë dhe regjistrat, si dhe për procedurat buxhetore, kontabël dhe kontrollet e Bankës së Shqipërisë;
- c) të kontrollojnë raportet periodike financiare dhe dokumentet e lidhura me to të Bankës së Shqipërisë dhe, në qoftë se janë përgatitur në mënyrën e duhur, të nxjerrin certifikatë për këtë qëllim.

4. Inspektori i përgjithshëm aktualisht në detyrë, largohet nga funksioni i tij me hyrjen në fuqi të këtij ligji, por ai ose ajo mund të riemërohen nga Kuvendi Popullor i Republikës së Shqipërisë në zbatim të këtij ligji.

Neni 55

1. Gjatë marrëdhënieve të punësimit në Bankën e Shqipërisë, personeli i saj nuk mund të përfitojë ndonjë kredi ose hua të ndonjë subjekt tjetër, përveç rasteve kur Banka e Shqipërisë vendos ndryshe.

2. Këshilli Mbikëqyrës përshtat rregulloren e personelit që trajton kushtet e punësimit në Bankën e Shqipërisë.

Neni 56

1. Guvernatori emëron dhe largon nëpunësit, agjentët dhe korrespondentët e Bankës së Shqipërisë, sipas dhe brenda kufijve, në përputhje me kushtet dhe afatet e përgjithshme të punësimit dhe emërimeve, të parashikuara nga Këshilli Mbikëqyrës.

2. Asnjë pagë, shpërblim, kompensim kuotë ose e ardhur tjetër apo paradhënie e paguar nga Banka e Shqipërisë nuk do të llogaritet mbi bazën e të ardhurave neto, fitimit neto ose të ardhurave të tjera të Bankës së Shqipërisë.

Neni 57

1. Gjatë veprimtarisë së tyre guvernatori, zëvendësguvernatorët dhe inspektori i përgjithshëm i Bankës së Shqipërisë i përkushtojnë të gjitha aftësitë e tyre profesionale shërbimit në Bankën e Shqipërisë dhe asnjë nga ata nuk mund të jetë në marrëdhënie tjetër punësimi, me shpërblim ose jo, përveç rasteve kur përcaktohen nga Banka e Shqipërisë.

2. Asnjë punonjës i Bankës së Shqipërisë nuk mund hyjë në marrëdhënie punësimi tjetër, pavarësisht me shpërblim ose jo, pa miratimin paraprak me shkrim të Bankës së Shqipërisë.

3. Asnjë anëtar i Këshillit Mbikëqyrës, drejtues ose personel i Bankës së Shqipërisë nuk duhet të pranojë ndonjë dhuratë a kredi për veten e tij ose në emër të çdo personi me të cilin ai ka lidhje familjare, veprimtari tregtare a financiare, në qoftë se pranimi në këtë rast mund të rezultojë me uljen e përkushtimit të nevojshëm ndaj detyrave të tij në Bankën e Shqipërisë.

Neni 58

1. Asnjë person që shërben ose ka shërbyer si anëtar i Këshillit Mbikëqyrës, drejtues dhe personel i Bankës së Shqipërisë ose si inspektor kontrolli, agjent ose korrespondent i Bankës së Shqipërisë, nuk duhet që në mënyrë të paautorizuar me ligj ose sipas marrëveshjeve ndërkombëtare, ku Banka e Shqipërisë është palë:

(i) të lejojë zbulimin ose publikimin e informacioneve jopublike, të cilat ai ose ajo i ka përfituar nga kryerja e detyrave të tij/saj; ose

(ii) të përdorë këtë informacion apo të lejojë që ky informacion të përdoret për përfitime personale.

2. Këta persona mund të bëjnë të njohur informacionin jopublik zyrës së taksave dhe tatimeve të Republikës së Shqipërisë. Informacioni jopublik mund të bëhet i njohur jashtë Bankës së Shqipërisë vetëm kur informacioni do të shërbejë për evidentimin e një akti ligjor ose të rrethanave apo të kushteve që janë pjesë e aktit ligjor për zbatim nga subjekti që e kërkon këtë informacion me shkrim. Sipas rastit, Banka e Shqipërisë mund të bëjë të njohur informacionin jopublik që ka siguruar gjatë kryerjes së detyrave të saj sipas këtij ligji ose ligjit "Për Sistemin Bankar në Republikën e Shqipërisë" për:

(i) bankat qendrore dhe autoritetet bankare mbikëqyrëse të vendeve të tjera, sipas marrëveshjeve të përfunduara dhe

(ii) organizatave ndërkombëtare financiare, në të cilat Republika e Shqipërisë është anëtare.

KREU VII

REGJIMI I KËMBIMEVE VALUTORE, POLITIKA E KËMBIMEVE VALUTORE, REZERVAT VALUTORE, LLOGARITË REZERVË TË VEÇANTA DHE KONTROLLI I KËMBIMEVE VALUTORE

Neni 59

Regjimi i këmbimit valutor i Republikës së Shqipërisë përcaktohet nga Banka e Shqipërisë, në përputhje dhe sipas detyrimeve të traktateve ndërkombëtare në të cilat Republika e Shqipërisë ka aderuar.

Neni 60

1. Në zbatim të nenit 59, Banka e Shqipërisë mund të shpallë vlerën e lekut në raport me valutat e huaja dhe çdo ndryshim tjetër të tij. Vlera e lekut në raport me valutat e huaja do të përcaktohet lirisht në treg, në rast se Banka e Shqipërisë nuk shpall kursin e lekut në raport me valutat e huaja ose nuk miraton ndonjë regjim tjetër të këmbimeve valutore.

2. Banka e Shqipërisë përgatit, miraton dhe zbaton politikën e kursit të këmbimit të Republikës së Shqipërisë.

3. Si rregull i përgjithshëm, asnjë kufizim në veprime me llogaritë ose veprime me kapitalin për blerjen, shitjen, posedimin ose transferimin e valutës nuk zbatohet, përveç rasteve si më poshtë:

a) Banka e Shqipërisë mund të kufizojë përkohësisht veprimet në blerjen, shitjen, posedimin ose transferimin e valutës në llogaritë korrente, në rastet kur, sipas gjykimit të Bankës së Shqipërisë, zbatimi i këtyre kufizimeve i shërben garantimit të mbrojtjes së normave të kursit të këmbimit valutor ose të nivelit të rezervës valutore;

b) çdo kufizim i parashikuar sipas paragrafit 3(a) të këtij neni, zbatohet për një afat kohor deri në dymbëdhjetë muaj dhe mund të zgjatet për një afat tjetër dymbëdhjetë muaj me miratim me shumicë absolute votash të anëtarëve të Këshillit Mbikëqyrës;

c) kurdoherë kur Banka e Shqipërisë zbaton dispozitën 3(a) të këtij neni, duhet të raportojë pranë Kuvendit Popullor brenda shtatë ditëve, dhe më pas një herë në tre muaj, duke paraqitur arsyet dhe shkaqet që e detyruan për zbatimin e këtyre kufizimeve, së bashku me rekomandimet e nevojshme për përmirësimin e situatës;

ç) kufizimet e miratuara sipas këtij neni duhet të jenë në përputhje me detyrimet e Republikës së Shqipërisë, të pranura në marrëveshjet ndërkombëtare;

d) Banka e Shqipërisë mund të aplikojë kufizime valutore për pagesat dhe transfertat në transaksionet e llogarisë së kapitalit;

dh) Banka e Shqipërisë përcakton me rregullore termat "veprime në llogarinë kapitale" dhe "veprime në llogari korrente". Këto përcaktime duhet të jenë në përputhje me çdo marrëveshje ndërkombëtare të miratuar nga Republika e Shqipërisë.

Neni 61

Në mënyrë të veçantë, Banka e Shqipërisë ka të drejtë:

a) të nxjerrë rregullore dhe udhëzime që rregullojnë operacionet e tregut të këmbimeve valutore;

b) të licencojë, të revokojë licencën, të mbikëqyrë dhe të rregullojë agjentët e këmbimeve valutore, duke përfshirë bankat sipas rregullores së këmbimeve valutore të përgatitur nga Banka e Shqipërisë;

c) të vendosë kufij mbi pozicionet e këmbimeve valutore të agjentëve të këmbimeve valutore, duke përfshirë bankat;

ç) të blejë, të shesë, të disponojë, të mbajë dhe të administrojë mjetet (aktivet) e rezervës së saj valutore ndërkombëtare në përputhje me nenin 63 të këtij ligji.

Neni 62

Banka e Shqipërisë mundet që, si për llogari të saj, ashtu dhe për llogari të Shtetit Shqiptar, të marrë pjesë në marrëveshjet e kleringut dhe të pagesave ose në ndonjë kontratë tjetër për të njëjtin qëllim me institucionet publike a private qendrore të kleringut, të vendosura jashtë shtetit.

Neni 63

1. Banka e Shqipërisë mban dhe administron rezervën e saj valutore ndërkombëtare, e cila konsiston në të gjitha ose në një pjesë të mjeteve (aktive) të mëposhtme:

a) Ar apo metale të tjera të çmuara;

b) valutë në formën e kartëmonedhës dhe monedhës ose në llogaritë e Bankës të mbajtura në monedhë të huaj;

c) çdo mjet tjetër ndërkombëtar të njohur, duke përfshirë:

i) të drejtën për blerjen e transheve të rezervës nga Fondi Monetar Ndërkombëtar;

ii) mbajtjen nga Republika e Shqipërisë të monedhës së Fondit Monetar Ndërkombëtar (S.D.R.);

ç) kambialet dhe premtimet e pagesës, të pagueshme në valutë dhe

d) letra me vlerë të borxhit të emetuar ose të garantuar nga blerje me afat ose në marrëveshje me kusht riblerjeje, të përfunduara me ose të garantuar nga shtete të huaja ose Banka Qendrore, ose nga organizata financiare ndërkombëtare publike, të përcaktuara dhe paguara në monedhë të huaj.

2. Banka e Shqipërisë do të përdorë mundësitë e saj më të mira për të mbajtur rezervën e saj valutore ndërkombëtare në një nivel që, sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë, do të jetë i përshtatshëm për zbatimin e politikës monetare dhe të këmbimeve valutore të Republikës së Shqipërisë dhe për ekzekutimet e menjëhershme të pagesave në transaksionet me jashtë.

3. Në rast se rezerva valutore e lartpërmendur zvogëlohet ose, sipas opinionit të Bankës së Shqipërisë, është në rrezik të zvogëlimit në ato përmasa sa të rrezikojë zbatimin e politikës monetare dhe të këmbimeve valutore, apo të rrezikojë ekzekutimet e menjëhershme të pagesave në transaksionet me jashtë, Banka e Shqipërisë i dorëzon Këshillit të Ministrave dhe Kuvendit Popullor të Republikës së Shqipërisë një raport për pozicionet e rezervës valutore ndërkombëtare dhe shkaqet që kanë çuar ose mund të çojnë në një rënie të tillë, së bashku me rekomandimet përkatëse për rregullimin e situatës.

4. Për sa kohë që, sipas opinionit të saj, situata nuk është rregulluar, Banka e Shqipërisë do të bëjë raporte të mëtejshme dhe rekomandime, që do të konsiderohen si të këshillueshme.

Neni 64

Fitimi ose humbja e Bankës së Shqipërisë, gjatë një viti financiar, të rezultuar nga ndryshimet në vlerësim, të regjistruar në bilancin e Bankës së Shqipërisë, të aktivit ose të pasivit, ose të përcaktuar në ar, S.D.R., ose në monedhë të huaj dhe që rrjedhin nga ndonjë ndryshim në vlerë ose kursin e këmbimit të arit, S.D.R.-së, ose të valutave në raport me lekun, do të rregullohet si më poshtë:

a) Shuma totale neto e valutës së fituar ose të humbur do të balancohet me një shumë korresponduese të emëruar "Llogaria e Vlerësimit të Rezerves" në bilancin e Bankës së Shqipërisë.

b) Për sa kohë shuma e regjistruar në llogarinë e vlerësimit të rezervës i korrespondon humbjeve neto në valutë, kjo shumë duhet të mbulohet me letrat me vlerë të borxhit, të cilat mbartin interes sipas interesit të tregut, të emetuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë për Bankën e Shqipërisë dhe të mbajtura nga Banka e Shqipërisë në llogarinë e vlerësimit të rezervës së letrave me vlerë jashtë bilancit. Brenda katër muajve pas mbylljes së vitit financiar, shuma kryesore totale e këtyre letrave me vlerë të mbajtura nga Banka e Shqipërisë do të rritet ose zbritet sipas nevojës për të siguruar ekuivalencën midis kësaj shumë dhe shumës së regjistruar në llogarinë e vlerësimit të rezervës si humbje neto e valutës në fund të vitit financiar.

c) Si fitimi neto, ashtu dhe humbja neto, të parashikuara në këtë nen nuk duhet të përfshihen në llogaritjen e fitimit neto vjetor të Bankës së Shqipërisë.

Neni 65

Agjentët e licencuar të këmbimeve valutore, duke përfshirë bankat, me kërkesë të Bankës së Shqipërisë, duhet të raportojnë periodikisht pranë Bankës së Shqipërisë për operacionet e tyre, duke përfshirë pozicionet e hapura të këmbimeve valutore sipas monedhave. Banka e Shqipërisë duhet të përcaktojë formën e raportimit dhe dokumentet shoqëruese që duhet të dorëzohen.

KREU VIII

KONTABILITETI, BILANCI DHE RAPORTIMET E BANKËS SË SHQIPËRISË

Neni 66

Viti financiar i Bankës së Shqipërisë hapet më 1 janar dhe mbyllet më 31 dhjetor.

Neni 67

Banka e Shqipërisë mban, në përputhje me ligjin "Për kontabilitetin" dhe standardet ndërkombëtare, llogari regjistra, që në çdo kohë duhet të pasqyrojnë në mënyrë saktë gjendjen financiare të Bankës së Shqipërisë.

Neni 68

Llogaritë dhe regjistrat e Bankës së Shqipërisë mund të kontrollohen nga kontrollorë të jashtëm të institucioneve kontrolluese të njohura në arenën ndërkombëtare dhe që caktohen nga Këshilli Mbikëqyrës. Kontrollorët do të shprehin opinionet e tyre, nëse raportet e përgatitura nga Banka e Shqipërisë paraqesin në mënyrë të plotë dhe të drejtë situatën financiare të Bankës së Shqipërisë, në përputhje me standardet ndërkombëtare të pranura përgjithësisht të kontabilitetit.

Neni 69

1. Banka e Shqipërisë përgatit raportin dhe llogaritë financiare në fund të çdo viti financiar. Ato i paraqiten Kuvendit Popullor dhe Këshillit të Ministrave nga guvernatori i Bankës së Shqipërisë jo më vonë se tre muaj pas përfundimit të vitit financiar të Bankës.

2. Raporti dhe bilanci financiar i Bankës së Shqipërisë publikohen në formën e përcaktuar nga Banka, pas miratimit të tyre nga Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë.

3. Raporti duhet të përfshijë edhe opinionin e kontrollorëve lidhur me gjendjen financiare të Bankës së Shqipërisë.

4. Banka e Shqipërisë publikon çdo muaj përmbledhjen e bilancit të saj.

5. Banka e Shqipërisë publikon çdo tre muaj një opinion të detajuar mbi gjendjen e ekonomisë.

6. Brenda gjashtë muajve me hyrjen në fuqi të këtij ligji, dhe më pas për çdo gjashtë muaj, Banka e Shqipërisë informon Këshillin e Ministrave dhe Kuvendin Popullor të Republikës së Shqipërisë, duke publikuar edhe një deklaratë, e cila përmban:

- a) nëse ekzistojnë kërcënime mbi stabilitetin e sistemit financiar;
- b) natyrën dhe llojin e kërcënimit;
- c) nëse kërkohen si domosdoshmëri përmirësimet ligjore dhe nënligjore në fuqi ose ndonjë iniciativë tjetër ligjvënëse.

KREU IX DISPOZITA TË FUNDIT

Neni 70

1. Banka e Shqipërisë nxjerr vendime, rregullore, urdhra dhe udhëzime për zbatimin e dispozitave të këtij ligji.

2. Rregulloret e nxjerra nga Banka e Shqipërisë dhe që zbatohen nga disa subjekte, publikohen në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë. Banka e Shqipërisë mban regjistrin publik të rregulloreve dhe rekomandimeve.

Neni 71

Banka e Shqipërisë ka të drejtë të marrë nga bankat dhe institucionet e tjera financiare dokumente ose informacione të tjera lidhur me marrëdhëniet ndërmjet secilës prej tyre dhe Bankës së Shqipërisë.

Neni 72

1. Çdo subjekt juridik ose fizik, i cenuar nga shkeljet e pretenduara të këtij ligji nga ana e Bankës së Shqipërisë, ka të drejtë t'i kundërshtojë ato përpara gjykatës së apelit.

2. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, akti i Bankës së Shqipërisë do të zbatohet pa kufizim, deri në marrjen e vendimit nga gjykata.

Neni 73

1. Banka e Shqipërisë përjashtohet nga të gjitha tatimet dhe taksat.
2. Kartëmonedhat që qarkullojnë me emrin "Banka e Shtetit Shqiptar" do të vazhdojnë të jenë të vlefshme pa kufizim.
3. Kartëmonedhat e reja do të emetohen me emrin "Banka e Shqipërisë".

Neni 74

Banka e Shqipërisë ka vulën e saj me shenjat e stemës së Republikës të Shqipërisë.

Neni 75

Çdo shkelje e dispozitave të këtij ligji nga ndonjë bankë, agjenci këmbimi valutor, person, nëpunës apo subjekt tjetër juridik ose fizik, do të konsiderohet si kundërvajtje dhe dënohet sipas ligjit "Për sistemin bankar në Republikën e Shqipërisë".

Neni 76

Përjashtohet Banka e Shqipërisë si subjekt i dispozitave të ligjit "Për prokurimet publike", të ligjit "Për Shërbimin Civil në Republikën e Shqipërisë", si dhe të akteve nënligjore në fuqi për zbatimin e këtyre dispozitave.

Neni 77

Ligji nr.8076, datë 22.2.1996 "Për Bankën e Shqipërisë", ligji nr.8173 datë 21.12.1996 "Për disa ndryshime në ligjin nr.8076, datë 22.2.1996 "Për Bankën e Shqipërisë"" dhe ligji nr.8230 date 6.8.1997 "Për disa ndryshime në ligjin nr.8076, datë 22.2.1996 "Për Bankën e Shqipërisë", ndryshuar me ligjin nr.8173 datë 21.12.1996 "Për disa ndryshime në ligjin nr.8076, datë 22.2.1996 "Për Bankën e Shqipërisë"", shfuqizohen.

Neni 78

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.